

ארגון סביבה חינוכית

שתי יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים:

פרק ראשון	30 נקודות
פרק שני	70 נקודות
סה"כ	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

בשאלון זה 4 עמודים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (30 נקודות)

שאלה 1 – שאלת חובה (30 נקודות)

קרא את הקטע שלפניך וענה על שניים מבין הסעיפים א'–ג' (לכל סעיף – 15 נקודות).

המחנכת בגן הילדים ערכה שולחן לצביעה בצבעי גואש. ניר ונעמה ניגשו אל השולחן. ניר בן השלוש טבל מכחול בכוס הצבע האדום, וטפח עם המכחול על הנייר, כשהוא ממלמל לעצמו, "גשם, גשם, גשם...". אחר־כך טבל את אותו המכחול בכוס הצבע הכחול, והמשיך לטפוח עם המכחול על הנייר. נעמה בת הארבע וחצי עמדה והסתכלה על הנייר ועל הצבעים, חשבה לעצמה כמה רגעים ואמרה: "היום אני מציירת פרחים." היא טבלה מכחול בכוס הצבע הירוק וציירה קווים, ואחר־כך לקחה מכחול אחר, טבלה אותו בכוס הצבע הצהוב וציירה מעל הקווים עיגולים, ומסביב לעיגולים – עיגולים קטנים יותר. המחנכת, שצפתה בילדים, חייכה אל ניר ואמרה: "אני רואה שאתה נהנה לצייר, השתמשת בצבע אדום ובצבע כחול". לאחר מכן פנתה אל נעמה ואמרה: "הפרחים הצהובים שלך יפים מאוד. יש להם גבעולים ירוקים ועלי כותרת צהובים. אולי את רוצה לצייר עלי כותרת בצבעים נוספים?"

ענה על שניים מבין הסעיפים א'–ג'.

א. ציין שני מאפיינים של פעילות בחומרי אמנות בשלב ההתפתחותי שבו נמצא ניר ושני מאפיינים של פעילות בחומרי אמנות בשלב ההתפתחותי שבו נמצאת נעמה – כפי שהם באים לידי ביטוי בקטע (סך־הכול ארבעה מאפיינים).

ב. הסבר כיצד צביעה בצבעי גואש יכולה לתרום להתפתחות של ניר ונעמה בתחום הרגשי ובתחום המוטורי.

ג. ציין שניים מתפקידי המחנכת הבאים לידי ביטוי בקטע, והסבר את חשיבותם.

פרק שני (70 נקודות)

ענה על שבע מבין השאלות 2–10 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 2

הבא דוגמה לתיבת פעילות המיועדת לכיתה של ילדים בני שנה־שנתיים, וציין **שתי** תרומות של תיבת הפעילות להתפתחות ילדים בגיל הזה.

שאלה 3

הארוחות במעון הן הזדמנות להעשרת הילדים. הסבר כיצד יכולה המחנכת לנצל את זמן הארוחה להעשרת הילדים – **בשני** תחומי התפתחות שונים.

שאלה 4

ציין **שני** הבדלים בין משחקי לוטו המיועדים לכיתה של ילדים בני שנתיים ובין משחקי לוטו המיועדים לכיתה של ילדים בני חמש.

שאלה 5

תאר **שתי** התנהגויות של ילדים, שיכולות להצביע על קושי של הילדים להסתגל למסגרת חינוכית חדשה, ותאר **שתי** דרכים שבאמצעותן יכולה המחנכת לסייע לילדים להסתגל למסגרת חינוכית חדשה.

שאלה 6

חצר הגן מזמנת מגוון פעילויות לילדים. בחר פעילות **אחת** שמתאימה לחצר הגן, וציין את תרומתה להתפתחות הילד **בשלושה** תחומי התפתחות שונים.

שאלה 7

המחנכת הזמינה את ההורים של ילדי המעון לסדנה משותפת של הורים וילדים. ציין **שלוש** תרומות שיכולה הסדנה לתרום: תרומה **אחת** לילדים, תרומה **אחת** להורים ותרומה **אחת** לצוות המעון.

שאלה 8

הצע **שתי** דרכים למעורבות של מחנכת במשחק דרמטי או במשחק סוציו-דרמטי של ילדים בגן.

שאלה 9

הסבר באמצעות דוגמה את עקרון התיווך "מיקוד – כוונה והדדיות".

שאלה 10

לקראת יום המשפחה ארגנה המחנכת יעל את מוקדי הגן כך שיציעו לילדים גירויים מסוגים שונים בנושא המשפחה, וביקשה מהורי הילדים לשלוח לגן תמונות מחיי המשפחה. ציין **שניים** מתפקידי המחנכת על-פי הגישה "עשייה תואמת התפתחות", והסבר כיצד הם באים לידי ביטוי בהתנהגות של המחנכת יעל.

בהצלחה!